

Anette Sand

Bogen om moms

6. Indtægter og udgifter uden moms

Hvis der så bare var konsekvens i tingene. Men det er der ikke. Det er nemlig ikke alle indtægter og udgifter, der er moms på. Næsten – ikke alle. Der findes hele brancher, som er fritaget for at afregne moms.

Listen over, hvilke ydelser, der er fritaget for at afregne moms, står i momslovens § 13 (bilag 2 bagerst i bogen). Den omfatter blandt andet:

- Sundhedspleje
- Social forsorg
- Undervisning
- Sport
- Kultur
- Kunst (se dog kapitel 12)
- Fast ejendom (salg og administration af fast ejendom bliver momspligtigt fra 1.1.2011)
- Forsikring
- Finansielle aktiviteter
- Spil
- Persontransport (se også kapitel 7)
- Rejsebureau/turistkontor (indtil 2011)
- Bisættelser
- Velgørende arrangementer

Hvis du skal drive virksomhed inden for et af de ovenstående områder, skal du tage kontakt til SKAT for at få nærmere vejledning og for at høre om reglerne for lønsumsafgift, som du muligvis er omfattet af. Lønsumsafgift er en procentdel af lønsummen + virksomhedens overskud, som de fleste momsfrigitagede virksomheder afregner til SKAT. Ofte er lønsumsafgiften en del mindre end momsbeløbet ville være, hvis virksomheden skulle afregne moms, så der er tale om en positiv særbehandling af disse brancher.

Sundhedspleje

Der er forskellige krav knyttet til momsfritagelsen inden for nogle af områderne. F.eks. findes der uddannelseskrav for at kunne blive momsfrigitaget inden for sundhedsplejeområdet. Behandleren skal kunne dokumentere uddannelse med mindst:

- Anatomi/fysiologi: 200 lektioner
- Sygdomslære/farmakologi: 100 lektioner
- Den primære alternative behandlingsform: 250 lektioner
- Psykologi: 50 lektioner
- Klinikvejledning/klientbehandling: 10 lektioner
- Introduktion til andre alternative behandlingsformer: 50 lektioner

De fleste forbrugere er ligeglade med, om de 500 kr. for massagen går til behandleren, eller om kun de 400 kr. går til massøren, fordi SKAT skal have sine 20%. Derfor er det en klar konkurrencemæssig fordel at blive momsfrigitaget, men ikke alle kan blive det, selvom de opfylder uddannelseskravene. SKAT skelner ved godkendelsen også til, om behandlingen faktisk hører til under det sundhedsmæssige område eller ej. En clairvoyant fik for eksempel i 2009 nej til at blive momsfrigitaget, og Landsskatteretten stadfæstede afgørelsen, fordi clairvoyance ikke er en egentlig sundhedsfaglig disciplin. Søg på SKM2010.155.LSR på SKATs hjemmeside, hvis du vil læse mere om begrundelsen.

Undervisning

Der findes både momspligtig og momsfritaget undervisning.

I momslovens § 13 står bl.a. om momsfritagelser: *”Fritagelsen omfatter dog ikke kursusvirksomhed, der drives med gevinst for øje, og som primært retter sig mod virksomheder og institutioner”*. Almindelige kurser, udbudt til erhvervslivet på det åbne marked er næsten altid en momspligtig aktivitet.

SKAT har lavet et skema vedrørende momset eller momsfri undervisning (bilag 3), hvoraf det fremgår, at kursusvirksomhed som drives med gevinst for øje generelt er momset med mindre der er tale om levering til en offentligt finansieret virksomhed. Skemaet er kun vejledende, og er du den mindste smule i tvivl, skal du kontakte SKAT og få en helt konkret vurdering.

Deltager du i et kursus, hvor der i kursusafgiften indgår overnatning og bespisning, kan kun 25% af momsens (altså i alt 6,25%) trækkes fra i dit momsregnskab vedrørende mad og overnatning. Det gælder, hvis du ellers kan skelne beløbet ud fra den del af regningen, som vedrører selve undervisningen og materialerne. Er det hele faktureret som et samlet beløb, kan momsens fradrages fuldt ud.

Foredrag

Foredrag kan i visse tilfælde anses for kunstnerisk/kulturel virksomhed og dermed være momsfrie. Men grænsen for, hvornår der er tale om foredrag, og hvornår man kan tale om ”forelæsning” eller ”undervisning” kan være svært at definere og afhænger blandt andet af, hvilken sammenhæng foredraget/undervisningen indgår i og naturligvis af indholdet i foredraget/undervisningen.

Opkræves der særskilt entre for foredraget – og denne ikke er pålagt moms – giver det nærmest sig selv. Men er der tale om, at

foredraget indgår i en større sammenhæng, f.eks. som en del af et undervisningsforløb, som bliver solgt med moms til deltagerne, kommer det an på, hvor stor kunstnerisk frihed, foredragsholderen har – er der f.eks. en pensumliste, der skal opfyldes, er det undervisning og ikke foredrag. Hvis undervisningen foregår med indtjening for øje, er den momspligtig.

Bankforretninger/rykkergebyrer

På listen over momsfrittede brancher har vi også ”finansielle aktiviteter”. Med det menes et stykke hen ad vejen bankvirksomhed. Så med undtagelse af nogle småting (udlejning af bankbokse for eksempel) er bankforretninger momsfri. Også når det sker ufrivilligt: Det vil sige, når du tjener 100 kr. i rykkergebyr, fordi din kunde ikke har betalt til tiden, er det en finansiell aktivitet, og du skal derfor ikke betale moms af dit rykkergebyr. Omvendt kan vi selvfølgelig heller ikke afløfte moms fra rykkergebyrer, vi får fra vores leverandører.

Journalistisk arbejde

En del journalistisk arbejde er momsfriget, og det kan være svært at vurdere, hvornår der er tale om ”kunstnerisk virksomhed”, som medfører momsfrigtagelse, og hvornår der ikke er. Jo mere frie hænder journalisten har, jo større er sandsynligheden for, at der er tale om ikke-momsede aktiviteter. Bilag 4 er et skema fra SKATs egen meddelelse om ”Momspligt for freelance journalister, fotografer m.fl.”, hvor vi får en række eksempler på, hvornår journalistisk arbejde er momspligtigt, og hvornår det ikke er.

Velgørende arrangementer

Foreninger mv., hvis hovedformål er almen velgørenhed, er almindeligvis slet ikke momsregistrerede og overskuddet af deres aktiviteter går direkte til almennyttige eller velgørende formål.

Hvis en virksomhed eller en anden momsregistreret organisation ønsker at blive momsfriget i forbindelse med, at de afholder et

velgørende arrangement, skal det ske efter ansøgning til SKAT i hvert enkelt tilfælde. Det er en betingelse, at hele overskuddet går til det velgørende formål. Der er altså ingen mulighed for momsfritagelse eller delvis momsfritagelse, fordi en virksomhed donerer en procent af sin indtjening til velgørende formål.

Momssatsen 0

Nogle få har salgsmomsen 0. For den type virksomhed gælder, at de ikke skal afregne salgsmoms men gerne må fratække købsmoms. En vældig støttefavorabel ordning, som var noget oppe at vende i debatten i 2009, hvor mange nye momsregler blev vedtaget. Spørgsmålet gik på, om det – den teknologiske udvikling taget i betragtning – stadig er rimeligt, at aviser som det eneste nyhedsmedie har momssatsen 0? Men der skete ingen ændringer – så aviserne er stadig med på 0-momslisten.

Momssatsen 0 omfatter:

- Udlejning og reparation af skibe og fly (bruttotonage over 5)
- Ydelser til diplomati og internationale organisationer i EU, som er momsfrittede i deres hjemland
- Avisudgivelser

For aviserne er der en række krav, der skal opfyldes. Blandt andet skal avisen udkomme mindst en gang månedligt, og der er et nyhedskriterium, som avisens indhold vurderes efter. Derfor er de færreste tidsskrifter godkendt som aviser, selvom blandt andet magasinet ”Penge og Privatøkonomi” har prøvet. I den sag var Landsskatterettens dommere uenige om netop nyhedskriteriet. Hvis du har lyst til at læse sagen, kan du søge på SKATs hjemmeside efter afgørelsen, som har nummer: SKM2001.274.LSR.

Læs dine købsfakturaer grundigt

Hvis du modtager en regning fra en leverandør, lad os sige: En ny PC leveret ind ad døren, så vil udgiften – under forudsætning af, at din leverandør er momsregistreret i Danmark – være en momset udgift, og momsen vil fremgå af fakturaen.

Men det kan godt være, at leverandøren har faktureret dig for fragten af computeren, og det er nogle gange en momset udgift, andre gange ikke, alt efter om pakken er sendt som en erhvervspakke eller ej. Herudover kan det være, at forsendelsen er forsikret, så en lille del af fakturaen vedrører forsikring. Som jo er momsfri.

Derfor kan en helt almindelig faktura godt bestå af både momsede og ikke-momsede elementer. Hvis momsen på fakturaen ikke udgør præcis 25% af det samlede købsbeløb, må fakturaen altså deles op i bogholderiet, sådan at du kun trække momsen fra de udgifter, der er pålagt moms og ikke af ikke-momset fragt, forsikring og gebyrer.

Opsamling

Vi ved nu, at der er nogle udgifter, som slet ikke bliver pålagt moms, og at vi ikke kan afløfte momsen, hvis den ikke er der: Er der ikke et momsbeløb på fakturaen/kvitteringen, kan vi ikke få momsen retur.

Det skulle også være slået fast, at vi kun må afløfte momsen fra en regning, hvor udgiften knytter sig til en momspligtig aktivitet.

Imidlertid er der også nogle tilfælde, hvor vi får en regning med moms vedrørende vores almindelige momsede indtægter, men hvor vi ikke må løfte momsen af alligevel. Det er især inden for tre områder, som berører rigtig mange virksomheder: Personaleudgifter, repræsentationsudgifter og kørsel. De har fået hvert sit lille kapitel – og vi starter med kørsel i kapitel 7.